

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de toestemming tot toekenning van een subsidie aan organisatoren van kinderopvang voor de organisatie van tijdelijke vervangcapaciteit voor baby's en peuters
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend besluit bevat wijzigingen aan twee verschillende besluiten.

In de eerste plaats wordt het Procedurebesluit van 9 mei 2014 gewijzigd. De Vlaamse Regering voerde een nieuwe subsidie voor de versterking van het medewerkersbeleid in. Het Subsidiebesluit van 22 november 2023 bepaalt dat de subsidie slechts uitbetaald kan worden, wanneer de organisator aangetoond heeft dat hij voldoet aan de voorwaarden. Er was bijgevolg nood aan een procedure voor de aanvraag tot uitbetaling van de subsidie. Deze regeling wordt opgenomen in het Procedurebesluit van 9 mei 2014.

Daarnaast wijzigt dit besluit het besluit dat de tijdelijke vervangcapaciteit regelt. In 2022 werd omwille van een acute nood een besluit goedgekeurd waardoor Opgroeien regie subsidie kan toekennen voor de realisatie van tijdelijke vervangcapaciteit. Dit besluit is een tijdelijke regeling, in afwachting van het uitwerken van een definitieve regeling op basis van de evaluatie van dit besluit. Het besluit liep normaal tot 31 december 2024. Het is echter noodzakelijk de toepassing te verlengen met een jaar om geen hiaat te creëren in afwachting van een definitieve regeling. Daarnaast worden enkele kleine aanpassingen gedaan, om de regelgevende context aan te passen aan de noden uit de praktijk.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk Strukturelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024-303 van 20 november 2024.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Tegen 1 januari 2025 zijn wijzigingen noodzakelijk aan twee besluiten.

In de eerste plaats moet het Procedurebesluit van 9 mei 2014 aangepast worden naar aanleiding van de invoering van de nieuwe subsidie voor de versterking van het medewerkersbeleid in het Subsidiebesluit van 22 november 2013, naar aanleiding van het verbeteren van de ratio. Die subsidieregeling bepaalt dat de subsidie pas betaald kan worden wanneer de organisator aantoont dat hij voldoet aan de voorwaarden. Het is dan ook noodzakelijk hiervoor een procedure op te nemen in de regelgeving.

Anderzijds bevat voorliggend besluit wijzigingen aan het besluit van 7 oktober 2022 dat de subsidie voor de tijdelijke vervangcapaciteit regelt. Wanneer Opgroeien regie overgaat tot de schorsing of de opheffing van een vergunning voor een kinderopvanglocatie, leidt dit tot de tijdelijke of definitieve sluiting van de locatie. Dit heeft tot gevolg dat de gezinnen wiens kind naar deze kinderopvanglocatie ging, plots geen opvang meer hebben voor hun kind.

In 2022 werd een besluit goedgekeurd dat het mogelijk maakte om gesubsidieerde tijdelijke vervangcapaciteit te realiseren om op die manier een oplossing te bieden aan de gezinnen. Dit besluit bevatte een tijdelijke regeling tot eind 2024. Het is de bedoeling om op basis van de evaluatie van dat besluit een permanente regeling op te maken. Die regeling is echter nog niet volledig uitgewerkt, waardoor het noodzakelijk is de huidige regeling een jaar te verlengen. Zo wordt een hiaat vermeden. Daarnaast worden enkele kleine wijzigingen doorgevoerd, om de huidige regeling te verfijnen rekening houdend met de realiteit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Rechtsgrond van de artikels die gewijzigd worden

Artikel van voorliggend ontwerpbesluit	Rechtsgrond
Art. 1-4	Artikel 12, §3 van het decreet van 20 april 2012
Art. 5-11	Artikel 10, 3°, artikel 12, §1, tweede lid, en §3 van het decreet van 20 april 2012

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In het Procedurebesluit wordt een nieuwe onderafdeling ingevoegd om de procedure te regelen voor de aanvraag tot uitbetaling van de subsidie voor de versterking van het medewerkersbeleid.

Dit artikel voert de procedure in. Het Subsidiebesluit bepaalt dat de basissubsidie die een organisator ontvangt, aangevuld wordt met een extra bedrag met het oog op de versterking van het medewerkersbeleid. Meer bepaald is de subsidie bedoeld om meer kinderbegeleiders te kunnen inzetten voor het aantal opgevangen kinderen. Dit betekent dat de organisator op basis van artikel 50/6 van het Subsidiebesluit van 22/11/2013 principieel een recht heeft op de subsidie. Opgroeien regie moet bijgevolg geen toekenning doen van de subsidie.

Wel bepaalt hetzelfde artikel dat Opgroeien regie de subsidie niet bij voorschotten mag uitbetalen, in tegenstelling tot andere subsidies. De organisator zal slechts betaling van de subsidie mogen ontvangen wanneer de organisator, na afloop van het kalenderjaar, kan aantonen dat hij voldeed aan de subsidievoorwaarden in het voorgaande kalenderjaar.

Daarom wordt dan ook een procedure ingeschreven die betrekking heeft op een aanvraag tot uitbetaling van de subsidie. Het nieuwe artikel 94/1 en 94/2 beschrijven op welke manier de organisator een aanvraag kan indienen:

- Ten vroegste wanneer hij alle prestatiegegevens voor het voorgaande kalenderjaar aan Opgroeien regie bezorgde. Het betreft hetzij de prestatiegegevens in het kader van de subsidie voor inkomenstarief, hetzij in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit is noodzakelijk om een berekening te kunnen maken van het aantal opvanguren.
- Ten laatste op 30 juni van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de prestaties werden geleverd.
- Bepaalde gegevens moeten bezorgd worden
- Er moet een aanvraag per locatie gebeuren zodat Opgroeien regie kan nagaan of de organisator in elke locatie voldeed aan de voorwaarden.

De procedure bepaalt eveneens dat als een organisator die reeds de uitbetaling vroeg en deze ook heeft gekregen, nadien voor dezelfde periode en dezelfde locatie geen andere, nieuwe aanvraag kan indienen. Deze zal geweigerd worden. Rechtzettingen zijn niet mogelijk. De organisator heeft zes maanden de tijd om ervoor te zorgen dat hij alle gegevens met betrekking tot de door hem geleverde prestaties en tewerkgestelde medewerkers te verzamelen. Het is zijn verantwoordelijkheid om dit onmiddellijk correct aan te vragen. Zodra er een beslissing tot uitbetaling genomen werd, zal op basis van die gegevens de betaling door Opgroeien regie gebeuren.

Na een weigering tot uitbetaling kan de organisator wel een nieuwe aanvraag indienen. Als de aanvraag bijvoorbeeld geweigerd werd omdat deze ingediend werd vooraleer Opgroeien regie over alle gegevens beschikte, of als onvoldoende aangetoond werd dat men aan de voorwaarden voldeed, zal men nadien een nieuwe aanvraag kunnen indienen. Dit alles moet wel steeds uiterlijk 30 juni gebeuren.

Artikel 2.

Opgroeien regie zal binnen 60 dagen na ontvangst van de aanvraag beslissen of er tot uitbetaling kan overgegaan worden.

Een uitbetaling zal geweigerd worden als:

- De aanvraag niet tijdig werd ingediend
- De aanvraag werd ingediend vooraleer Opgroeien regie over alle vereiste gegevens beschikt
- De organisator niet of onvoldoende aantoont dat aan de subsidievoorwaarden voldaan werd

Artikel 3.

Een beslissing tot uitbetaling wordt eenvoudig via mail meegedeeld. Een weigering zal in een gemotiveerde beslissing aangetekend en via mail bezorgd worden.

Artikel 4.

Net als tegen andere weigeringsbeslissingen, zal een organisator ook tegen een weigering tot uitbetaling van de subsidie bezwaar kunnen aantekenen.

Artikel 5.

In het besluit over de tijdelijke vervangcapaciteit wordt de definitie van tijdelijke vervangcapaciteit uitgebreid. Ook in geval Opgroeien regie een vergunning weigert heeft dit in bepaalde gevallen tot gevolg dat een bestaande werking moet stoppen. Dit is meer bepaald het geval wanneer een vergunning gevraagd wordt:

- Bij een verhuis van een kinderopvanglocatie
- Bij een overname van de werking van de kinderopvanglocatie door een andere organisator
- Bij een wijziging rechtsvorm door de organisator

Om dus ook in die gevallen vervangcapaciteit mogelijk te maken, wordt de definitie aangepast.

Daarnaast wordt verduidelijkt dat in geval van een stopzetting van de werking in geval van overmacht, vervangcapaciteit mogelijk is, zowel in geval van een tijdelijke stopzetting als definitieve stopzetting. Het zal voor een organisator in dergelijke situaties immers niet steeds mogelijk zijn onmiddellijk in te schatten of een verderzetting van de werking mogelijk zal zijn en zo ja, op welke uiteindelijke termijn. Voor ouders heeft echter elke stopzetting van enige duur een impact, ongeacht of deze tijdelijk of definitief zal zijn. Om echter te vermijden dat het systeem van de vervangcapaciteit voor korte stopzettingen wordt in gang gezet, wordt bepaald dat er alleen sprake is van vervangcapaciteit wanneer blijkt op basis van de informatie van de organisator dat de stopzetting minstens 90 dagen zal duren.

Artikel 6.

Door de definitie, vermeld in artikel 1, 7° van het besluit, kan de hele bijzin in artikel 3, eerste lid, geschrapt worden.

Daarnaast wordt in het derde lid van artikel 3 verduidelijkt hoe lang de tijdelijke vervangcapaciteit kan lopen wanneer een schorsing van een vergunning overgaat in een opheffing van de vergunning, alsook wanneer een organisator lopende de schorsing beslist tot de definitieve stopzetting van de opvang. De termijn van een jaar begint dan reeds te lopen vanaf de start van de schorsing. Ook de periode van de tijdelijke vervangcapaciteit wordt bepaald in geval van weigering van de vergunning.

In geval van een schorsing loopt de vervangcapaciteit normaal gezien voor de periode van de schorsing. In sommige gevallen kan Opgroeien regie een schorsing stopzetten, maar betekent dit niet dat de betreffende organisator onmiddellijk de werking (volledig of gedeeltelijk) kan hervatten. (vb het zou kunnen dat er geen personeel meer is). In dat geval kan de vervangcapaciteit langer aangehouden worden.

Artikel 7 en 8.

Ook artikelen 4 en 5 moeten aangepast worden in functie van de nieuwe mogelijkheid van tijdelijke vervangcapaciteit in bepaalde situaties van een weigering van de vergunning.

Artikel 9.

Het besluit voorzagt in artikel 9 dat Opgroeien regie binnen drie werkdagen moest beslissen over de toestemming voor de tijdelijke vervangcapaciteit. De praktijk wijst uit dat deze termijn in bepaalde situaties te kort is. Om die reden wordt de beslistermijn verlengd tot vijf werkdagen. Deze aanpassing is noodzakelijk om het voor het agentschap Opgroeien regie op korte termijn werkbaarder te maken. Uiteraard zal het agentschap steeds zo snel mogelijk een beslissing nemen om de vervangcapaciteit zo snel mogelijk te kunnen laten starten.

Artikel 10.

Ook artikel 11 moet aangepast worden in functie van de nieuwe mogelijkheid van tijdelijke vervangcapaciteit in bepaalde situaties van een weigering van de vergunning.

Artikel 11

De uitwerking van het besluit wordt verlengd tot 31 december 2025. Dit betekent dat het bestaande systeem een bijkomend jaar van toepassing blijft, in afwachting van een andere permanente regeling, die gebaseerd is op de evaluatie van het huidige systeem.

Artikel 12.

Het besluit treedt in werking op 31 december 2024, zodat het besluit ononderbroken blijft gelden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De eerste wijziging heeft betrekking op het inschrijven van een procedure ter uitbetaling van een bijkomend subsidiebedrag, indien men voldoet aan de ratio vereisten.

Deze middelen zijn budgettair voorzien (septemberverklaring 2023), vooropgestelde procedure regelt de afhandeling van de “toets” die zal gebeuren in het kader van de versterking van het medewerkersbeleid en de daaraan gekoppelde extra middelen. Budgettair is er géén extra kost.

Wat betreft de regeling en verlenging van de mogelijkheid tot vervangcapaciteit kan de budgetimpact van deze verlenging worden opgevangen binnen het budget dat recurrent beschikbaar is voor de geschorste en weggevallen plaatsen, waarvoor de uitgaven (tijdelijk) wegvallen op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

Gelet op de noodzaak en het invullen van een behoefte binnen het opvangaanbod van kinderopvang, en gelet op het feit dat een evaluatie in voorbereiding is, is het wenselijk het huidige besluit met 1 jaar te verlengen.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer BV_202400_4541 werd verleend op 21 november 2024.

Akkoord budgettair beleid

Het begrotingsakkoord met referentienummer AO/2024004541 werd verleend op 16 december 2024.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Advies van de Raad van State wordt gevraagd over het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de toestemming tot toekenning van een subsidie aan organisatoren van kinderopvang voor de organisatie van tijdelijke vervangcapaciteit voor baby's en peuters;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ